

Dosarul nr. 3ra-1199/22
2-20153863-01-3ra-17112022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: T. Avasiloaie)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: Gh. Mîra, Gr. Dașchevici, A. Bostan)

Î N C H E I E R E

14 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componentă:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Tverdohleb împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 23 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 07 decembrie 2020, Andrei Tverdohleb a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale prin care a solicitat anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Soroca nr.21/2020/47519 din 12 octombrie 2020, anularea răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.T-2444/20 din 18 noiembrie 2020, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să efectueze stabilirea pensiei, calcularea cuantumului pensiei lui Andrei Tverdohleb cu achitarea ei, începînd cu 26 iulie 2020, luînd în considerație Certificatul eliberat de către Inspectoratul de Poliție Orhei al IGP al MAI cu nr.34/44-9407 din 30 iulie 2020 și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că la 19 august 2020, a depus cererea în adresa Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Soroca, în vederea stabilirii și achitării pensiei, conform art. 13, lit. a) a Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele Organelor Afacerilor Interne nr. 1544 din 23 iunie 1993 și anume în legătură cu atingerea vechimii în muncă, care la data de 25 iulie 2020, constituie: 25 (douăzeci și cinci) ani, 2 (două luni) și 7 (șapte zile), fapt confirmat prin certificatul nr. 34/44-9407 din 30 iulie 2020, eliberat de Inspectoratul de Poliție Orhei al IGP al MAI.

A comunicat reclamantul faptul că în urma verificării documentelor prezentate, de către angajata Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Soroca, specialist Timoftica I.,

careva nereguli sau neajunsuri nu au fost depistate, cererea fiind înregistrată sub nr. 21/2020/1650 din 19 august 2020, fiind indicat, necesitatea prezentării personale peste 30 de zile calendaristice, în vederea primirii deciziei de acordare (notificare), precum și necesitatea deschiderii unui cont bancar la orice Bancă comercială din Republica Moldova, în vederea primirii pensiei la card.

A menționat reclamantul că la data de 23 septembrie 2020, după expirarea a 33 de zile calendaristice, de la data depunerii cererii, s-a prezentat la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Soroca, unde a prezentat certificat de deschidere a contului bancar pe numele său în BC., MoldovaAgroinbank”S.A., fiind informat de către angajații Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Soroca că cererea a fost acceptată, fiind stabilită pensia în suma de 5350,30 de lei, adus la cunoștință contra semnăturii în registru. De asemenea a prezentat o fotografie 2x3 pentru perfectarea legitimației de pensionar.

A susținut reclamantul faptul că la data de 05 octombrie 2020, urmare a verificării soldului cardului social bancar destinat primirii pensiei deschis pe numele său, a stabilit faptul transferării a sumei de 17143,69 de lei, adică cumulul pensiei stabilite, începând cu data de 26 iulie 2020.

A menționat reclamantul că la data de 13 octombrie 2020, (adică după expirarea a 55 de zile calendaristice, de la data depunerii cererii) prin poștă a primit scrisoare care conținea: Decizia privind respingerea cererii în stabilirea pensiei nr. 21/2020/47519 din 12 octombrie 2020, fiind indicat că Casa Teritorială de Asigurări Sociale Soroca, decide de a refuza stabilirea pensiei pentru vechime în muncă, în baza cererii 1650 din 19 august 2020, din motiv că nu se întrunesc condițiile art. 13, lit. a) a Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele Organelor Afacerilor Interne nr. 1544 din 23 iunie 1993 și anume, nu se confirmă vechime totală de muncă de cel puțin 25 de ani calendaristici. Conform documentelor prezentate se confirmă 24 ani 7 luni și 5 zile. De asemenea s-a menționat că, calculul vechimii în muncă efectuate în temeiul Ordinului nr. 96 din 20 martie 2018 emis de MAI (1:2), nu poate fi aplicat la stabilirea pensiei pentru vechime în muncă, deoarece depășește prevederile pct. 8 din Hotărârea de Guvern nr. 78/1994. Precum și solicitarea privind restituirea mijloacelor bănești (pensiei) primite.

A susținut reclamantul că nefiind de acord cu decizia primită de către reprezentanții Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Soroca, la data de 27 octombrie 2020, a depus cererea prealabilă, organului ierarhic superior – Casa Națională de Asigurări Sociale, iar la data de 25 noiembrie 2020, a primit răspuns nr. T-2444/20 din 18 noiembrie 2020, prin care a fost informat că a rămas în vigoare decizia nr. 21/2020/47519 din 12 octombrie 2020 și anume respingerea cererii în stabilirea pensiei, din motiv că nu sunt întrunite condițiile stipulate de art. 13, lit. a) a Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele Organelor Afacerilor Interne nr. 1544 din 23 iunie 1993 și anume, nu se confirmă vechime totală de muncă de cel puțin 25 de ani calendaristici. Conform documentelor prezentate se confirmă 24 ani 7 luni și 5 zile. Astfel, perioada de activitate 09 decembrie 2019 – 25 iulie 2020, în funcție de șef al Serviciului Detenție și Escortă al Inspectoratului de Poliție Orhei, inclusă în calcul cu înlesniri 2 luni vechime în muncă pentru o lună, contravine prevederilor pct. 8, lit. d) a Hotărârii de Guvern al Republicii Moldova nr. 78 din 21 februarie 1994, cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne,

colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției și sistemului penitenciar.

A considerat reclamantul că răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale, privind respingerea cererii în stabilirea pensiei este nefondat și neîntemeiat, deoarece au fost interpretate eronat normele legale.

În acest sens, a invocat reclamantul că izolatorul de detenție provizorie, este partea componentă a izolatorului de urmărire penală și a caselor de arest, fiind parte inițială al activității acestora. Astfel, a menționat că perioada de timp de la 09 decembrie 2019 – până la 25 iulie 2020, a activat în calitate de Șef al Serviciului detenție și escortă al IP Orhei a IGP al MAI (conform prevederilor capitolului 2 și 3 al Ordinului IGP a MAI nr. 126 din 29 martie 2019, fiind persoană nemijlocit responsabilă de conducerea și gestionarea activității izolatorului de detenție provizorie și a escortei acestuia), cade sub prevederile pct. 8, lit. d) al Hotărârii de Guvern nr. 78 din 21 februarie 1994 și anume: se calculează vechimea de muncă cu înlesnire - două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea în baza prevederilor art. 1 lit. a), art. 13 lit. a) al Legii 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului pentru combaterea crimelor economice și corupție și sistemul penitenciar, art. 175 pct. (9), art. 175¹ pct. (1) din Codul de executare, Ordinul MAI nr. 96 din 20 martie 2018, art. 162-167, 189-195 din Codul administrativ.

Ulterior, reclamantul la 21 aprilie 2021, și-a concretizat acțiunea solicitând instanței recunoașterea ca ilegală - Deciziei nr. 21/2020/47519 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Soroca din 12 octombrie 2020 privind respingerea cererii în stabilirea pensiei, precum și a răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. T-2444/20 din 18 noiembrie 2020, a obliga Casa Națională de Asigurări Sociale, prin Casa Teritorială de Asigurări Sociale Soroca, la stabilirea, calcularea și achitarea din 26 iulie 2020, d-lui Andrei Tverdohleb, pensiei pentru vechime în muncă, în baza certificatul nr. 34/44-9407 din 30 iulie 2020 eliberat de Inspectoratul de Poliție Orhei al IGP al MAI, conform căruia subsemnatului s-a calculat vechimea în muncă: 25 ani, 2 luni și 7 zile; stabilirea legalității și justificării eliberării certificatul nr. 34/44-9407 din 30 iulie 2020, de către Inspectoratul de Poliție Orhei, al IGP al MAI, prin prisma prevederilor pct. 7 lit.g) și pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției și sistemului penitenciar și de a încasa din contul pârâților cheltuielile de judecată.

Prin încheierea din 23 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost încetat procesul pe marginea cererii de renunț a reclamantului în partea pretenției înaintate împotriva Inspectoratului General al Poliției cu privire la stabilirea legalității și justificării eliberării de către IGP a certificatului nr.34/44-9407 din 30 iulie 2020.

Prin hotărârea din 23 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea depusă de Adrei Tverdohleb. A fost anulată decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Soroca nr.21/2020/47519 din 12 octombrie 2020 și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale de soluționare a cererii prealabile nr.T-2444/20 din 18 noiembrie 2020. A fost obligată Casa Națională de Asigurări, oficiul teritorial competent să emită o decizie nouă, în temeiul cererii depusă de Andrei Tverdohleb la data de 19 august 2020, prin care să-i stabilească lui Andrei Tverdohleb pensia pentru vechime în serviciu. (f.d.64; 71/78)

Dispozitivul hotărârii din 23 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani a fost notificat Casei Naționale de Asigură Sociale la data de 02 iulie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei. (f.d.67)

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 09 iulie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, prin intermediul poștei electronice (f.d.69), Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel nemotivat, iar la 01 martie 2022, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, prin intermediul poștei electronice (f.d.97), a fost prezentată motivarea apelului împotriva hotărârii din 23 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 23 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d.118; 119/135)

Pentru a decide astfel, Completul specializat al instanței de apel, raportînd cadrul legal la circumstanțele faptice ale pricinii, a reținut ca prin Ordinul Inspectoratului General al Poliției MAI nr.322 ef. din 24 iulie 2020, a fost încetat raportul de serviciu al lui Andrei Tverdohleb funcționar public cu statut special, conform art.38 alin.(1) lit.c) din Legea Nr.288 din 16 decembrie 2019 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne al RM, după acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie. (f. 13 dosar administrativ)

Totodată, a fost stabilit în acest sens că din Certificatul eliberat de către IP Orhei cu nr.34/44-9407 din 30 iulie 2020, se atestă că, în perioada 09 decembrie 2019 – 25 iulie 2020, Tverdohleb Andrei a activat în funcție de șef al Serviciului Detenție și Escortă al Inspectoratului de Poliție Orhei. (f.d.7)

În continuare, Completul specializat al instanței de apel a notat că pentru calcularea vechimii în muncă cu înlesnirile solicitate este necesar ca persoana să întrunească două condiții, și anume: instituția în care persoana execută serviciul să fie o subdiviziune indicată în pct. 8 a hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 și să-și exercite serviciul nemijlocit în închisori, izolatoare de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici.

Astfel, Completul specializat al instanței de apel a constatat că penitenciarele de tip închis, izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici sunt entitățile care cad sub incidența reglementărilor de la pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

Cu raportare la speța în cauză, Completul specializat al instanței de apel a conchis că prima instanță just a statuat că, în perioada, pentru care se solicită

recalcularea vechimii în muncă cu avantaje, reclamantul întrunește condițiile legale ca să beneficieze de recalcularea pensiei urmare a calculării vechimii în muncă cu avantaje pentru perioada de referință, în sensul solicitărilor formulate de către Andrei Tverdohleb.

În acest sens, Completul specializat al instanței de apel a menționat că concluzia dată derivă și din Avizul consultativ al Plenului Curții Supreme de Justiție din 29 septembrie 2014, care statuează expres că, penitenciarele de tip închis, izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici sunt entități care cad sub incidența reglementărilor de la pct. 8 al hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

Mai mult, potrivit ordinului nr. 96 din 20 martie 2018, Ministerul Afacerilor Interne a ordonat: acordarea înlesnirilor două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri din cadrul subdiviziunilor, autorităților administrative și instituțiilor din subordinea Ministerului Afacerilor Interne (funcționarilor publici cu statut special și militarilor din cadrul MAI), pe perioada activității în cadrul subdiviziunilor de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie), care urmează a fi luate în considerare la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în conformitate cu prevederile Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993. Eliberarea confirmărilor privind înlesnirile prevăzute la pct. 1 al prezentului ordin la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei pentru funcționarii publici cu statut special și militarii care și-au îndeplinit serviciul în cadrul Serviciilor de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie), se va realiza la cererea acestora, de către autoritățile și instituțiile din subordine prin intermediul subdiviziunilor de resurse umane, conform competenței, care va fi determinată după ultimul loc de muncă al solicitantului. În cazul lichidării subdiviziunilor în care solicitanții în care solicitanții au activat anterior, confirmările vor fi eliberate de către subdiviziunile, autoritățile administrative au instituțiile din subordinea MAI, sau au devenit succesorul de drepturi și obligații sau au preluat competențele subdiviziunilor de poliție reorganizate sau lichidate.

Prin urmare, Completul specializat al instanței de apel a menționat că aplicabilitatea Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 și ordinului MAI nr. 96 din 20 martie 2018, este deja determinată de angajator, care doar urma să fie reținută de către autoritatea publică pârâtă și, respectiv, efectuate acțiunile corespunzătoare de recalculare a vechimii în muncă și prin urmare, a mărimii pensiei în privința reclamantului Tverdohleb Andrei.

Subsecvent, Completul specializat al instanței de apel a notat că, ordinul MAI nr. 96 din 20 martie 2018 „Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne al RM este un act administrativ normativ valabil, care produce efectele juridice de rigoare și urmează a fi aplicat corespunzător.

În continuare, Completul specializat al instanței de apel cu referire la prevederile art. 48 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de

comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, pct.6 din Hotărârea Guvernului cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare nr. 78 din 21 februarie 1994, a constatat că pensiile militarilor în termen, ale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, ale funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, ale ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și ale membrilor familiilor acestora se stabilesc de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

În circumstanțele descrise, Completul specializat al instanței de apel avînd în vedere faptul că la stabilirea pensiei lui Tverdohleb Andrei, acestuia i s-a calculat eronat vechimea în muncă și în legătură cu această eroare, reclamantului/intimat i-a fost diminuată vechimea totală în muncă în cadrul organelor afacerilor interne, în baza căreia i-a fost stabilit și quantumul pensiei în valoare în mărime mai mică decât se cuvenea, a conchis că prima instanță absolut întemeiat a anulat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Soroca nr.21/2020/47519 din 12 octombrie 2020 și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale de soluționare a cererii prealabile nr.T-2444/20 din 18 noiembrie 2020 și a dispus obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale, oficiul teritorial competent să emită o decizie nouă, în temeiul cererii depuse de Andrei Tverdohleb la data de 19 august 2020, prin care să-i pensia pentru vechime în serviciu.

Urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Completul specializat al instanței de apel a concluzionează că, argumentele expuse de către Casa Națională de Asigurări Sociale în cererea de apel sunt lipsite de substanță obiectivă, iar prima instanța - reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală și întemeiată, în corespundere cu art. 130 din Codul de procedură civilă.

La 27 iunie 2022, prin intermediul adresei electronice (f.d.142), Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat, iar la 02 noiembrie 2022, prin intermediul adresei electronice (f.d.145) a depus motivarea recursului împotriva deciziei din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi decizii de respingere ca neîntemeiată a acțiunii.

În argumentarea cererii de recurs cu reiterarea motivelor de fapt și de drept anterior expuse, recurenta a invocat că nu este de acord cu decizia contestată, deoarece instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, au aplicat eronat normele de drept material și procedural.

A mai relevat recurenta că ordinul nr. 96 din 20 martie 2018, emis de MAI, a fost emis în conformitate cu prevederile pct. 7 lit. g) și pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor

Centrului Național Anticorupție și sistemul penitenciar, depășește prevederile actului normativ, în temeiul căruia a fost emis. Însă, Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 nu conține prevederile prevăzute în ordinul nr. 96/2018 (perioada de activitate în cadrul subdiviziunilor de pază, escortă și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală).

A menționat recurenta că prevederile pct. 7 lit. g) și pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 stabilesc expres circumstanțele în care, la calcularea vechimii în muncă se acordă două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, și anume în instituțiile penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

A reiterat că două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu se acordă persoanelor care au activat în penitenciar de tip închis și nu provizoriu, cum este indicat în ordinul emis de MAI al RM.

La 17 noiembrie 2022, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, într-un termen rezonabil, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul oficiului poștal, a expediat în adresa lui Andrei Tverdohleb, copia recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței. (f.d.151)

Prin referința depusă la data de 28 noiembrie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.152), Andrei Tverdohleb a solicitat respingerea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, ca fiind nemtemeiat, cu menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe ca fiind întemeiate și legale. (f.d.153/157)

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 14 iunie 2022, în ședință publică. (f.d.118)

Totodată, din actele dosarului se atestă că, dispozitivul deciziei din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată Casei Naționale de Asigurări Sociale prin intermediul oficiului poștal la 11 august 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei. (f.d.139)

Decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2022, a fost notificată Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin intermediul oficiului poștal la 13 octombrie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei. (f.d.141)

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul nemotivat, cât și motivarea recursului în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudential, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține, că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru